

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Jihlava

Inspekční zpráva

Základní škola Velký Beranov

588 21 Velký Beranov 331

Identifikátor školy: 600 117 057

Zřizovatel: Obecní úřad, 588 21 Velký Beranov 58

Školský úřad Jihlava, Zborovská 3, 586 01 Jihlava

Termín konání orientační inspekce: 2., 3. a 7. až 9. únor 2000

Čj.	112 44/2000-11072
Signatura	ok2ct104

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Hodnocení kvality vzdělávání na 1. stupni základní školy

Týdenní hodinová dotace předmětů odpovídá schváleným učebním plánům. Členění učiva v časových tematických plánech odpovídá učebním osnovám.

Výchovně vzdělávací činnost zabezpečuje devět pedagogických pracovníků. Šest z nich splňuje požadavky odborné a pedagogické způsobilosti, jedna splňuje požadavky pedagogické způsobilosti a dvě nesplňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti ve smyslu vyhlášky č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců. Nekvalifikovaná výuka, realizovaná pouze ve třech hodinách, nemá zásadní vliv na kvalitu vzdělávání.

Prostředí tříd je podnětné a esteticky působivé. Učebny jsou vybaveny starším nábytkem, který vždy zcela neodpovídá tělesné výšce žáků. Při rozsazování žáků učitelé přihlížejí ke zrakovým či specifickým vývojovým poruchám, dbají na zdravé držení těla. Organizace přestávek umožňuje žákům klidné požití přesnídávky a dodržení pitného režimu v prostorách školní jídelny.

Kabinety určené pro první stupeň jsou vybaveny množstvím zastaralých a nevyužívaných pomůcek. Ve sledovaných hodinách byly využívány zejména pomůcky vlastnoručně vyrobené učitelkami.

Struktura vyučovacích hodin odpovídala výukovým cílům i věku žáků. Organizační pokyny byly jasné, přiměřené a srozumitelné. Zvolené metody a formy vyučování přispívaly k osvojování dovedností, vědomostí a k jejich utvrzování. Diferencované úkoly byly zadávány jen v menším počtu hodin, u integrovaných žáků se specifickými vývojovými poruchami učení vždy. Všem žákům bylo umožňováno individuální pracovní tempo.

Při řešení úkolů učitelé vždy poskytovali pomoc. V hodinách vytvářeli dostatečný prostor pro samostatnou práci, byly uplatněny skupinové činnosti. Účelně byly využívány učebnice, pracovní sešity a pomůcky. Respektována byla zásada názornosti. V některých hodinách byly zařazovány úkoly vyžadující aplikaci osvojených poznatků a dovedností při řešení praktických situací. Opakování sledovalo zjištění a utvrzování výchozích znalostí, mělo zřejmou návaznost na dříve osvojené učivo.

Při výuce byla většinou uplatňována vstupní a průběžná motivace. Při slovním hodnocení učitelé vycházeli z rozboru chyb, oceňovali snahu žáků a vedli je k sebekontrolě. Převážně pozitivní hodnocení a povzbuzování žáků posilovalo jejich sebedůvěru a samostatnost. Schopnost sebehodnocení byla důsledněji rozvíjena v menší části vyučovacích hodin.

Vyučovací čas byl v hodinách převážně efektivně využíván, učivo bylo interpretováno věcně správně.

Komunikace mezi žáky a učiteli probíhala v rámci dohodnutých pravidel a v atmosféře příznivých vztahů založených na vzájemné důvěře. Žáci projevovali k výuce pozitivní vztah a snahu dobře plnit zadané úkoly. V chování žáků převládaly velmi pěkné vztahy. Písemné projevy žáků mají velmi dobrou úroveň.

Ve všech sledovaných hodinách byly zařazovány činnosti relaxačního charakteru.

Plánování a příprava výuky, personální, materiální a psychohygienické podmínky, organizace, formy a metody výuky, motivace, hodnocení, interakce a komunikace mají velmi dobrou úroveň.

Úroveň vzdělávání na prvním stupni hodnotí Česká školní inspekce jako velmi dobrou.

Hodnocení kvality vzdělávání na 2. stupni - matematika, chemie, zeměpis, dějepis, občanská výchova, hudební výchova, výtvarná výchova a praktické činnosti

Týdenní dotace hodin předmětů je ve všech třídách v souladu s platnými učebními plány. Učivo a výukové cíle ve sledovaných hodinách odpovídaly učebním osnovám a aktuálním podmínkám ve třídě. Prostřednictvím volitelných předmětů je vzdělávací nabídka rozšířena v osmém a devátém ročníku o předměty cvičení z matematiky, technické kreslení a zeměpisný seminář.

Personálně je výuka zajištěna učiteli s odbornou a pedagogickou způsobilostí v předmětech matematika, chemie, dějepis a ve většině hodin zeměpisu. Ostatním sledovaným předmětům vyučují většinou nebo výhradně učitelé pouze s pedagogickou způsobilostí. Důsledkem byla nižší úroveň odborné stránky výuky a nevyužívání odpovídajících forem a metod práce ve sledovaných hodinách.

Mimo chemii, pracovní činnosti a hudební výchovu probíhala výuka v kmenových třídách, jejichž prostředí bylo z hlediska sledovaných předmětů a s ohledem na výukové cíle méně podnětné. Učebny svým technickým vybavením neumožňovaly využívat v plném rozsahu didaktickou techniku, kterou škola disponuje. Vybavení kabinetů pomůckami zabezpečuje základní požadavky vzdělávacího programu, nové pomůcky jsou pořizovány v minimální míře. Škola má nedostatek nových učebnic odpovídajících vzdělávacímu programu a dalších, žákům dostupných, studijních materiálů. Úroveň materiálně technických podmínek má nepříznivý dopad na výběr forem a metod práce jednotlivých učitelů a neumožňuje plnit stanovené koncepční cíle školy. Pro zkvalitnění podmínek výuky je nově budována učebna výpočetní techniky.

Třídy, ve kterých výuka probíhala, byly prostorné, dobře osvětlené a učitelé věnovali pozornost jejich větrání. Byly vybaveny vhodným žakovským nábytkem. V hodinách byly uspokojovány psychohygienické zásady jednak formami učebních činností, jednak zařazením tělesných cvičení.

Struktura sledovaných hodin odpovídala výukovým cílům, výběr učiva, sled a rozsah informací byl vzhledem k možnostem žáků přiměřený. Zejména v matematice měly zadávané úkoly většinou charakter učebních situací bez bližšího vztahu k praktickým potřebám. Při vyučování byly uplatňovány převážně frontální metody výuky. Samostatná práce žáků nacházela uplatnění především v hodinách matematiky, výtvarné výchovy a v hodině praktických činností při práci na počítači. Skupinové učení bylo uplatněno v praktických činnostech při přípravě pokrmů. Výuka předmětu praktické činnosti je organizována ve skupinách žáků, pro které je vybrán jeden z tematických celků. Tento model výuky neodpovídá principu, podle kterého je obsah učiva určen všem žákům. Rozdílné vzdělávací potřeby žáků byly v některých hodinách uspokojovány především rozsahem úkolů zadaných pro samostatnou práci a možností individuálního pracovního tempa. Rozdílnost materiálně technických podmínek výuky pro jednotlivé předměty se většinou projevila v dopadu na aktivitu žáků při výuce. V hodinách chemie umožňovalo vybavení učebny a zázemí pro využití didaktické techniky zařazení metod a forem práce, při kterých se žáci na průběhu a tvorbě vyučovacího procesu aktivně spolupodílejí. Didaktická technika byla dále využita v jedné hodině matematiky a v hudební výchově. V dalších hodinách byly využívány učebnice, tabulky, kalkulátory, mapy a nástěnné obrazy. Doplňková literatura nebyla v hodinách pro práci žáků využívána.

V hodinách s převahou činnostního charakteru výuky byli žáci pro práci velmi dobře motivováni. Při výuce zaměřené na informativní složku a utvrzování specifických intelektuálních dovedností nebyla výraznější vstupní ani průběžná motivace uplatňována, což se promítalo do nižší úrovně žakovské aktivity. Úkoly při opakování a zkoušení byly zaměřené na pamětní zvládnutí učiva a upevňování dovedností při jeho aplikaci. Učitelé žákům v mnoha případech poskytovali při řešení zadaných úkolů účinnou individuální pomoc a výsledky

průběžně hodnotili. Hodnocení výsledků žáků bylo objektivní. Výjimečně bylo využito sebehodnocení žáků.

Výuka probíhala v klidné atmosféře založené na respektování dohodnutých pravidel a vzájemné toleranci. Učitelé vytvářeli svým vystupováním atmosféru důvěry, žáci přistupovali k úkolům s výraznou snahou dobře plnit zadávané úkoly.

Plánování a příprava výuky, personální podmínky, psychohygienické podmínky, interakce a komunikace měly ve sledovaných hodinách velmi dobrou úroveň. Materiální podmínky byly ještě vyhovující. Organizace, formy, metody, motivace a hodnocení byly dobré.

Úroveň vzdělávání na druhém stupni školy hodnotí Česká školní inspekce jako dobrou.

Hodnocení kvality vzdělávání

Celkově je kvalita vzdělávání ve škole hodnocena jako dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Předložené koncepční záměry základní školy jsou konkretizovány v dílčích projektech, které orientují činnost školy na všeobecné cíle vzdělávání, kompetence v řízení, oblast informačních systémů a personalistiku. V důsledku nezpracované analýzy vnějších a vnitřních podmínek školy, zejména v oblasti materiálně technického zabezpečení výchovně vzdělávací činnosti, je plnění koncepce školy nereálné.

Předložený plán práce na letošní školní rok je téměř totožný s plánem práce školy na školní rok 1998/1999. Byl zpracován vedením školy a schválen pedagogickým sborem. Plán práce vychází z analýzy Výroční zprávy o činnosti školy za školní rok 1998/1999, ale nezohledňuje současný stav v oblasti kvality výchovně vzdělávací činnosti, jejích výsledků a materiálně technického vybavení školy. V řadě bodů má tento dokument charakter dlouhodobých cílů bez stanovení dílčích kroků k jejich dosažení. Vedení školy nedokladovalo participaci pedagogických pracovníků na konkrétním stanovení strategických cílů, jejich podíl a zodpovědnost za plnění jednotlivých úkolů.

Česká školní inspekce hodnotí kvalitu, rozsah a účelnost plánování jako dobrou.

Organizování

Organizační uspořádání vymezuje kompetence a zodpovědnost, jsou stanoveny pracovní náplně jednotlivých pracovníků dle pracovního zařazení. Na organizování se částečně podílejí předmětové týmy a metodické sdružení, vedení školy využívá i podnětů rodičů a žáků.

Organizace vyučování vychází z obecně závazných právních předpisů, respektuje specifika vzdělávacích programů a vychází vstříc potřebám dojíždějících žáků.

Pracovníci školy a žáci mají přístup k potřebným informacím. Škola zajišťuje včasné informování rodičů a zákonných zástupců. Spolupráce školy s rodiči a informovanost rodičů je vnímána pozitivně.

Povinná dokumentace školy je vedena v předepsaném rozsahu a má velmi dobrou administrativní i obsahovou úroveň.

Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 1998/1999 je zpracována v souladu se

zákonem, byla s pracovníky školy projednána a předložena zřizovateli a školskému úřadu. Nemá výraznější sebeevaluační charakter, částečně stanovuje východiska pro práci na další školní rok.

Organizační struktura umožňuje účinné řízení školy, velmi dobře je zajištěn vnější i vnitřní informační systém.

Organizování má velmi dobrou úroveň.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitelka školy ve své činnosti vychází ze stálého kontaktu se všemi pracovníky a z poznatků získaných kontrolní činností. Těchto poznatků využívá k hodnocení práce jednotlivců. Systém hmotné stimulace spočívá v diferencovaném odměňování podle kritérií, která jsou pracovníkům známa. Důraz je kladen na kvalitu výchovně vzdělávací činnosti.

Za účelem dalšího rozvoje umožňuje vedení školy pedagogickým pracovníkům zvyšování odbornosti a metodické úrovně. Přenášení zkušeností mezi pedagogickými pracovníky školy je zajištěno. Pro potřeby samostudia je ve škole k dispozici odborná literatura zaměřená na aspekty výchovně vzdělávací práce učitele. Využívání literatury vedení školy sleduje.

Vedení školy se daří z velké části zajistit odbornost výuky, v plné míře však není využito odborného potenciálu učitelů školy v oblasti estetickovýchovných předmětů. Pomoc začínajícím učitelům a učitelům bez odborné kvalifikace je většinou zajištěna.

Systém pravidelného sebehodnocení školy za účelem jejího postupného pozitivního rozvoje není zaveden.

Na pracovní motivaci má negativní dopad stávající úroveň materiálně technického vybavení školy.

Česká školní inspekce hodnotí vedení a motivování pracovníků jako dobré.

Kontrolní mechanismy

Systém vnitřní kontroly, který je písemně zpracován a konkretizován v plánu kontrolní činnosti, stanovuje úkoly pro vedení školy v oblastech provozu školy, všeobecné kontroly a kontroly výchovně vzdělávací činnosti školy.

Kontrola výchovně vzdělávací činnosti je prováděna soustavným kontaktem s pedagogickými pracovníky školy a hospitacemi. Vypracovaný plán hospitační činnosti nevychází z analýzy zjištěné kvality práce pedagogů, opomíjí oblasti stanovené koncepcí a plánem školy. Z hospitací jsou pořizovány záznamy. Výsledky kontrolní činnosti jsou s vyučujícími projednávány a jsou přijímána opatření k nápravě zjištěných nedostatků. S poznatky získanými kontrolní činností je seznamována pedagogická rada.

V důsledku neprovádění kontroly oblastí deklarovaných v koncepci a plánu školy nemá analýza zjištěných poznatků z hospitační činnosti prokazatelný vliv na celkové změny stylu práce školy.

Kontrola hospodaření je v kompetenci ředitelky školy a je pravidelně prováděna ve spolupráci se zřizovatelem a školským úřadem.

Kontrolní systém konkrétně určuje odpovědnost vedení školy za jednotlivé oblasti činnosti školy a má v tomto směru funkční zpětnou vazbu.

Česká školní inspekce hodnotí systém, rozsah a účinnost kontrolních mechanismů jako dobré.

Hodnocení kvality řízení

Kvalita řízení je na základě zjištěných skutečností hodnocena jako dobrá.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Vzdělávací program školy

V prvním, druhém a šestém až osmém ročníku probíhá v letošním školním roce vzdělávání podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16847/96-2. Ve třetím až pátém ročníku škola žáky vzdělává podle vzdělávacího programu Obecná škola čj. 12035/97-20. V devátém ročníku jsou žáci vzděláváni podle upravených učebních dokumentů čj. 18730/91-20.

Povinná výuka cizích jazyků je omezena na německý jazyk, výuka dalšího cizího jazyku je realizována formou jednoho zájmového kroužku na prvním stupni.

Škola nabízí volitelné předměty v osmém a devátém ročníku, v sedmém ročníku volitelné předměty zavedeny nejsou. Jejich nabídka vychází z personálních možností školy a zohledňuje individuální zájmy a schopnosti žáků v matematice, technickém kreslení, přírodovědě, zeměpisu a vedení domácnosti. Z nepovinných předmětů je ve škole vyučováno náboženství.

Individuální vzdělávací zájmy a potřeby jsou podporovány nabídkou zájmových útvarů, jejichž skladba na prvním stupni dostatečně pokrývá, s výjimkou tělovýchovných, sportovních a pohybových aktivit, spektrum žákovských zájmů. Pouze některé z nich jsou ale určeny žákům více tříd. Zájmové útvary na druhém stupni jsou orientovány většinou na sportovní aktivity. Formou zájmových kroužků také škola nabízí pomoc žákům se specifickými vývojovými poruchami učení a některým žákům, kteří si obtížně osvojují učivo běžnými výukovými metodami.

Vzdělávací programy deklarované školou jsou plněny.

Školní jídelna

Součástí základní školy je dle rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení školní jídelna. Česká školní inspekce kladně hodnotí zajištění pitného režimu pro žáky prvního stupně v době hlavní přestávky.

Provozní řád školní jídelny je zpracován. Kultura stolování je na velmi dobré úrovni, jídelna má potřebné sociální zázemí. Po dobu výdeje jídel a jejich konzumace byl vždy zajištěn pedagogický dozor.

Školní jídelna kvalitně zabezpečuje stravování žáků i pedagogických a provozních zaměstnanců. Na velmi dobré úrovni je kultura stolování.

Celkově je zařízení hodnoceno jako velmi dobré.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- povinná dokumentace školy dle § 38a odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních a středních škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů,
- podkladová inspekční dokumentace základní školy,
- dotazník pro ředitelku před inspekcí,
- Koncepce rozvoje školy,

- Plán práce školy na školní rok 1998/1999,
- Plán práce školy na školní rok 1999/2000,
- Plán kontrolní činnosti školy na školní rok 1999/2000,
- hospitační záznamy vedení školy,
- tematické časové plány jednotlivých předmětů,
- pracovní náplně pracovníků,
- záznamy ze schůzek předmětových týmů a metodického sdružení,
- kritéria pro osobní příplatky,
- seznam titulů učitelské knihovny a evidence výpůjček,
- seznam pomůcek zakoupených ve školním roce 1998/1999 a 1999/2000,
- inspekční hospitační záznamy,
- dotazníky pro rodiče,
- provozní řád školní jídelny.

ZÁVĚR

Vyhodnocením získaných poznatků vymezil inspekční tým tato významná

pozitiva:

- vstřícné a harmonické vztahy žáků a učitelů, klidná pracovní atmosféra v hodinách,
- organizace, formy a metody výuky na prvním stupni,
- organizace pitného režimu a organizace přestávek na prvním stupni školy,
- aktivita školy při budování učebny výpočetní techniky,

negativa:

- nízká úroveň vybavení školy pomůckami a učebnicemi vhodných pro realizaci vzdělávacích programů, technické vybavení neumožňující využívání didaktické techniky,
- v důsledku materiálních podmínek nejsou při výuce na druhém stupni využívány formy a metody podporující aktivní účast žáků při vyučování,
- organizace předmětu praktické činnosti v šestém až osmém ročníku neumožňuje všem žákům stejné vzdělávací příležitosti.

Doporučení České školní inspekce k další činnosti školy:

- přebudování systému plánovací a kontrolní činnosti s důrazem na spolupráci pracovníků školy s jejím vedením,
- umožnit žákům širší výběr zájmových útvarů a zavést volitelné předměty od sedmého ročníku,
- při vyučování na druhém stupni začleňovat žáky do tvorby vyučovacího procesu a zařazovat diferencované úkoly podle individuálních schopností žáků,

- na základě bodu 5 Metodického pokynu MŠMT ČR čj. 18648/98-20 k úpravě názvů škol, ze dne 10. října 1998, sdělit školskému úřadu podnět k provedení změny názvu školy tak, aby odpovídal § 2 odst. 3 vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 Sb., o základní škole.

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu jsou vzhledem k účelu jejich poskytování a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům využívány efektivně.

Na základě posouzení sledovaných oblastí hodnotí Česká školní inspekce školu jako dobrou.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Ladislava Šouláková	L. Šouláková v.r.
Členové týmu	Mgr. Eva Bekeová	Eva Bekeová v.r.
	Mgr. Eduard Mašek	Eduard Mašek v.r.

V Jihlavě dne 15. února 2000

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 18. února 2000

Razítko

Ředitelka školy	Mgr. Mira Krčálová	M. Krčálová v.r. Podpis ředitelky
-----------------	--------------------	--------------------------------------

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa

Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
--------------	--

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy:

ŠÚ Jihlava

Obecní úřad Velký Beranov

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	2000-02-29	112 107/00-11072
Zřizovatel	2000-02-29	112 108/00-11072

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Připomínky nebyly podány